

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De humilitatis indiciis. Cap. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

De Medijs assequenda Humilitatis.

CAPVT XIII.

HUMILITAS virtus sit, eadem media generalia, quæ supra pro assequendis virtutibus data sunt, huic etiam virtuti deseruiant. Et ex tertio huius voluminis libro petenda sunt; ne eadem (quod maxime fugimus) sapius repetamus. Vnum tantum hic medium subiticiam, sine quo diligenter executioni mandato, fat scio, nemo perfectam humilitatem acquirere. Illud autem est, o frater, vt si humilitatem cupis, humiliationem, ac tui deiectionem diligas, & in eam non raro, sed frequenter, non incuriosè, aut tepidè, sed accuratè & diligenter incumbas. Romam venies itinere, quod Romam ducit; & similiter, itinere humilitatis ad humilitatem accedes. Non est autem aliud iter humilitatis, nisi humiliatio & despectio tui: vnde ab humilitate fugies, ab eaque discedes, si te ab humiliatione subtraxeris. Audi nunc quanta exaggeratione id spirituales magistri doceant, Bernardus sic ait. Humiliatio, via est ad humilitatem, sicut patientia ad pacem, sicut lectio ad scientiam. Si virtutem appetis humilitatis, viam non refugas humiliationis. Nam si non poteris humiliari, non poteris ad humilitatem prouehi. Et Bonauentura. Et quoniam ad humilitatem, inquit, humiliatio via est; non erubescant religiosi humilia, neq; humilitatis officia facile respuant. Ioannes autem Climacus, memorabili exemplo cuiusdam Abbatis sanctissimi (qui per septem integros annos pro foribus monasterij cuiusdam, obedientiæ & humilitatis ergò moratus est) aptissime declarauit, quantum ab humiliatione pendeat humilitas. Interrogauit ego eum, inquit, cum adhuc superesler, magnum hunc præclarum virum, quam exercitationem mens eius habuisset, cum ad portam moraretur. Neque abscondit à me, cum prodesse mihi cuperet, memorabilis ille ac dulcissimus pater. Inquit, hoc existimabam, quòd pro peccatis meis essem venditus. Vnde cum amaritudine summa, & violentia, & sanguine prouoluebar omnium pedibus; impleeram vix annum, cum sine merore iam ac tristitia id faciebam, mercedem à Deo tolerantia expectans. Impleto autem rursus anno alio, toto affectu cordis indignum me ipsum existimare ceppi, conuersatione monasterij, Patrumque aspectu, & contubernio, diuinorumque participatione sacramentorum: indignum item qui in alicuius faciem intenderem. Quocirca defixis in terra luminibus, nec ab oculis discrepante animo, intrantes, atque exeuntes, vt pro me orarent, deprecabar.

Sanctus hic Abbas, & in vniuersum omnes iusti, per humiliationis viam humilitatem sunt assequuti. Ideo que Christus Saluator nollet, qui magistrum se humilitatis & mititatis exhibuit, tantas ignominias & iniurias, tantasque aduersitates, dolores, & afflictiones elegit, vt videlicet doceret nos, humilitatem, non aliter quam nostri contemptu, & deiectione: & mansuetudinem, non alio modo quam aduersitatum & dolorum perpeffione cõquiri. Si ergo cupis ad humilitatis celsitudinem peruenire, hæc est via, qua ad hanc tutissimam arcem accendes. Humilitatem à Domino omnium bonorum, sed maxime humilitatis magistro, & satore, crebris orationibus, & gemitibus, atque suspiriis, nec non & matris Dei, ac humilium, Mariæ omniumque sanctorum, impetratione conquire. Deinde desideria huius virtutis in te

Augere quotidie ac promouere curabis, propolitâ ante oculos humilitatis pulchritudine, ac multiplicibus bonis huius vitæ, & ineffabilibus præmiis futuræ, quæ in humiles conferuntur. Postmodum scientiam notitiæ tui probè addiscere, atque comparare studebis; ita scilicet, vt vilitatem tuam, ac infirmitatem bene calleas, & quàm nihil possis sine Deo, tum in actionibus naturalibus, tum in moralibus, tum etiam in supernaturalibus, non tam cognoscas, quàm sentias, & quasi manibus tractes. Assuescalsque, te ipsum, vt saccum stercoris; abyssum infirmitatis, & fontem peccatorum, ad quæ propensus es, ac omnis iniquitatis, aspiceret. Non quia naturâ malus sis, abis; sed quia natura tua per originale peccatum corrupta, in peccatum & inobedientiam inclinat. Rursus assiduo actum interiorum studio te ipsum quotidie, non semel, aut iterum, sed multoties vilipendes, te minimum omnium cogitabis; reliquos, vt maiores & meliores, suscipies, & te indignum luce & vitâ, & communibus beneficiis, corde fateberis. Tandem humiliationem exteriorum, quantum status conditio permiserit, discretioque dictauerit, valde familiarem habebis. Dona, & talenta tibi data (si oppositum necessarium non sit) libenter abscondes: defectus & ineptitudines aperies: honores & plausus hominum fugies, omnem extremitatem concupisces, in abiectionis ministerijs sponte te ingeres, & fratribus inseruire, & pedibus eorum prouolui ac conculcari, magnum duces. Ac breuiter omnem deiectionem ac vilipensionem tui; omnem absconsonem & obliuionem, & omnem contemptum tibi diliges.

B Hæc tibi appetenda & suscipienda sunt, non propter seipsa, sed pro domandâ superbia tua, & pro fine virtutis, quem efficiunt. Si enim medicamenta amarissima suscipis, vt salutem carnis recuperes: quid multum, si hæc amara medicamina conseceris, vt humilitatem & animæ salutem consequaris? His igitur humiliationis propriæ, & vilipensionis studiis humilitatem, Deo cooperante, obtinebis: ex humilitate ad cumulû aliarum virtutum peruenies: ex aliis virtutibus, ad fastigium charitatis ascendes, & ex charitate gloriam humilibus preparatam obtinebis. Quia scriptum est: Veni, vt darem eis coronam pro cinere, oleum gaudij pro luctu, pallium laudis pro spiritu meroris, & vocabuntur in ea fortes iustitiæ, plantatio Domini ad glorificandum. Si humiliatio hæc cinis est, & puluis contemptui habendas, scito quia missus est Christus, vt daret gloria coronam pro cinere. Si tristis res est abscondi, & occultari: ille venit, vt daret oleum gaudij, & deuotionis pro luctu. Si abominanda res videtur pedibus aliorum proculcari: ille apparuit, vt daret pallium æternæ laudis pro spiritu meroris. Hi, qui sic suos spiritus cohibent, & elationi resistunt, sunt fortes, & constantes in iustitia, qui vocantur plantatio Domini, vt ipsam in hac vita suis sanctissimis moribus glorificent, & postmodum pro rectè gestis gloriam semper duraturam accipiant.

De Humilitatis Indicijs.

CAPVT XIV.

INDICIA generalia Virtutum supra descripta, ad hanc virtutem applicata, sunt etiam indicia humilitatis, ex quibus quisque quantum in humilitate profecerit, deprehendet. Sed Patres aliqua signa specialia humilitatis tradunt, quæ ad ple-

Bernard.
epist. 87.
ad Ogerium.Bonau. in
speculo. 2.
P. 6.

Climac.

Isaia 61.
3.

August.

Bern. ser.
13. in
Cant.Chrysof.
hom. 1. in
1. ad Co-
rinth.
Greg. 20.
mor. c.
22. c.
14.Cassia. li.
4. c. 39.Chrysof.
hom. in
Iulid. 2.
Reg. 7.
Quis sum
ego. Tom.
1. ad fin.

Luca 18.

nitidum huius doctrinae breuiter ac succincte
præbenda sunt. Augustinus duo signa tradit. Nam
quodam loco inquit: Quid est esse humilem? Nol-
le laudari. Et rursus: Humilitas in scripturis sancta
probat infantia. Hæc est sancta simplicitas, verbis
& moribus exhibita. Bernardus, vnum. Magna pro-
fectio & rara virtus est, ait, vt magna licet operantem,
magnum te nescias, & manifestam omnibus, tuam
te solum latere sanctitatem. Chrysostomus alius:
Humilis euadit, qui humana contemnit, qui suæ con-
stitutionis initia considerat. Gregorius tria. Primum,
si bona sibi data aut non agnoscat, aut certe aliena
esse sciat, & eorum diuulgationem metuat. Secun-
dum, si libenter obediat, & aliorum imperio se sub-
mittat. Tertium, si se corrigentem patienter audiat,
& grato animo correptionem subeat.

Ioannes Cassianus decem signa humilitatis in
medium profert, quibus breuiter omnem doctrinam
postea à sancto Benedicto traditam mirabili ratione
complectitur. Humilitas, inquit, his iudiciis com-
probatur. Primum, si mortificatas in se habeat omnes
voluntates. Secundum, si non solum actuum suorum,
verum etiam cogitationum, nihil suum celauerit fe-
norem. Tertium, si nihil suæ discretioni, sed iudicio
eius vniuersa committat, ac monita eius sitiens li-
benter auscultet. Quartum, si in omnibus seruet obe-
dientiam, mansuetudinem, & patientiæ constan-
tiam. Quintum, si non solum iniuriam inferat nulli,
sed nec ab alio quidem sibi irrogatam doleat,
atque tristetur. Sextum, si nihil agat, nihil præsumat,
quod non vel communis regula, vel maiorum co-
hortentur exempla. Septimum, si omni vilitate con-
tentus sit, & ad omnia se, quæ sibi præbentur, velut
operarium malum, iudicari indignum. Octauum, si fe-
metipsum cunctis inferiore, non superficie pro-
nunciet laborum, sed intimo cordis credat affectu.
Nonum, si linguam cohibeat, vel non sit clamor in
voce. Decimum, si non sit facilis, ac promptus in risu.
Talibus namque iudiciis, & his similibus, humilitas
vera dignoscitur.]

Chrysostomus iterum indicium humilitatis pu-
tat, si se ipsum quisque cognoscat. Cognitionemque
sui ab homine habendam quasi duodecim punctis
mitè complectitur. Nam verba faciens de sancto
Dauid, hæc inquit: Attenditis hominem gratia
plenum, & ideo non esse ingratum? Videtis quomo-
do agnoscat se quis fuerit, quis est, & quid erit? Ibi
est ergo plenitudo gratiæ, vt se in omnibus vnusquis-
que agnoscat. Primum, quia mortalis est. Secundum,
quia calibus vita humana plena est. Tertium, quia tri-
bulationes & dolores in sæculo inuenit. Quartum, vt
sciat, quia patientia pauperum non peribit in æter-
num. Quintum, vt norit, quia perseverantia perducit
ad Deum. Sextum, vt intendat, quia quanto magnus
est, humiliatus si fuerit, & humilitatis vias tenuerit,
inueniet gratiam in conspectu Dei. Septimum, quia
non est sine peccato, nec infans vnus diei natus super
terram. Octauum, quia contra insidias diaboli oportet
semper orare, & non deficere. Nonum, vt in oratione
non captiuemur terrena cogitatione. Decimum, vt in
spe non deficiamus. Vndecimum, vt contemplerur
delectationem Domini, & protectionem speremus
diuinitatis. Duodecimum, quia non tacebimus trino
illo clamore, dicentes: Sanctus, Sanctus, Sanctus, si-
ne cessatione. In his omnibus qui se agnoscat, vt in
capite posuimus, viam tenet humilitatis. Nam om-
nes Patriarchæ, Propheta, Apostoli, Martyres, Ere-
mitæ, in monasteriis constituti, Clerici, & Episcopi,
has tenuerunt semitas, in quibus potuerunt ad
Deum peruenire. Hæc ille.]

Trithemius Abbas, vsque ad triginta, hæc humi-
litas signa protraxit, quæ nunc breuiter pro legen-
tium vilitate contrahemus. I. Si iustus se omni-
bus inferiore & vilior agnoscat. II. Si omni
tempore negligentias suas coram Deo & hominibus
fareatur. III. Si bona opera occultate desideret, &
suum profectum abscondat. IV. Si sua mala con-
sideret, & quæ bona alij fecerint, manifestet. V. Si
aliorum defectus taceat, & cum ratione officij tene-
tur, eos in lenitate spiritus corrigat. VI. Si se ad
increpandum non facilem, sed tardum, non ex pu-
sillanimitate, sed ex propriæ vilitatis cognitione, re-
periat. VII. Si correptiones & emendationes pro
culpæ & negligentis libenter suscipiat. VIII. Si
correptus culpam non defendat, non neget, non
palliet, non excuset, non murmuret, & acclatus, se
sine causâ accusari non clamet. IX. Si sit in voce
dulcis, mitis, modestus, & non clamor. X. Si
quæ de proximis audit, in meliorem partem inter-
pretetur. XI. Si neminem, quantumuis peccato-
rem, despiciat. XII. Si laudari non appetat, &
cum laudatur, ingemiscens erubescat. XIII. Si
laudes, & fauores in veritate contemnat, & ab his,
qui eum laudant, & magni faciunt, se subtrahat.
XIV. Si ex detractioibus, & correptionibus, quas
patitur, gaudium concipiat, in diuino amore crescat,
& se sanquam reum, ex culpæ consideratione com-
pungat. XV. Si correptus non recalcitret, nec cri-
mina manifestissima corripientis obiciat, sed silen-
tium seruet.

Pergit hic venerabilis Abbas alia quindecim signa
Humilitatis edicere. XVI. est. Namque humilis
cuncta mundi huius solatia deserit, & nullas morta-
lium amicitias requirit. XVII. Non se distrahit ad
multa, & hominum auxilia ad ascendendum non
exquirens, in sua mediocritate consistit. XVIII.
Tribulatus ex corde compatitur, aliorum defectus
patienter tolerat, & pro delinquentibus orat. XIX.
Nulli Dei beneficia inuidet; dona omnibus impre-
catur, & cupit; & de fratrum profectu congaudet.
XX. Multitudinem suorum peccatorum in cordis
contritione in memoriam reuocat, & se omni Dei
beneficio indignum putat. XXI. Humilis suum
iudicium, & voluntatem abnegat, & aliorum iudicio
& voluntati submittit. XXII. Vestes nouas,
pulchras, pretiosas despicit; & indumenta vilia, &
ab aliis prolecta sibi dari concupiscit. XXIII. Est
obsequius aliorum deditus, & seruitiis abiectionis
domus addictus. XXIV. Viliora ministeria, quæ
alij refugunt, & abominantur, facere delectatur.
XXV. In congregatione sedem viliorum & poste-
riorem quaerit, & nec æqualibus, nec inferioribus se
præfert. XXVI. Humilis, etiam doctus & erudi-
tus, propter Dei amorem, suam scientiam & peritiam
abscondit. XXVII. Silentium diligit, & ne of-
fendat in sermone, aut lingua labatur, loqui paucis-
sima consuevit. XXVIII. Riuum immodera-
tum, & omnes inordinatos cachinnantium gestus
euitat. XXIX. Dominum timet, & ob timorem
eius omne peccatum declinare decernit. XXX.
Obedientiæ & subiectionis amator efficitur, & in
his omnibus, quæ propolita sunt, mentis stabilitate
firmatur.

Hæc sunt sanctæ humilitatis indicia à Patribus
assignata; ex quibus eius tum natura tum pulchritu-
do cognoscitur, & facies nostra rubore suffunditur,
qui ista dicimus, ista scribimus, ista mente volumus,
& quam longissime à vera humilitate distamus.
Quæ cum non in lingua, nec in ieiuna notitia, sed in
appetitione & actione resideat, non illis se commu-

nicat,

Trithem.
lib. 2. ser.
ad mo-
nachos.
serm. 3.

nicat, qui de ipsa multa loquuntur, sed qui secundum præscriptum illius, mundum, ac se ipsos contemnunt, & Christi vitam imitantur. Iam ergo receptui canamus, iam tandem taceamus, & quæ aliis ex bona (vt credo) intentione tradidimus, opere præstare curemus. Hæc virtus est, vt Chrysofomus inquit, quæ charitatem acquirit, pacem inuenit, &

A sereno corde totum intendit. Si ad charitatis perfectionem aspiramus, si pacem quærimus, si totum (& Dens est) ex medullis cordis intendimus, viam humilitatis, per quam itur ad Deum, gressibus velocissimis ambulemus. Quam præstet nobis Dominus per infinitas miserationes suas. Amen.

O R A T I O
A D P O S T V L A N D A M H U M I L I T A T E M.

DOMINE Deus meus, paruulorum sublimitas, & humilium celsitudo, qui vnigenitum Filium tuum velamento nostræ carnis indutum in Humilitatis Magistrum dedisti: eumque humilem in mundum ingredi, humilem in mundo conuersari, & humilem à mundo exire voluisti: respice, obsecro, ad desideria nostra, & miserere gemituum infirmitatis nostræ, virtutemque Humilitatis nobis tribue, vt eum Redemptorem nostrum, quem professione sequimur, conuersatione imitemur; & tibi, qui gloria nostra es, eius vestigiis inherendo, placeamus. Immitte in corda, quæ creasti, & ex æternitate dilexisti, veram, & claram notitiam nostri, desideria contemptus, & vilipensionis excita, ad ascendendos huius scale cælestis gradus robora, & fructus Humilitatis in manibus nostris ostende. Da pacem Domine, da pacem nobis, quam in verissima huius sæculi, & nostri despicientia, & in tui amore collocatam intuemur. In animabus nostris hoc stabilissimum fundamentum structura spiritalis iniucito: vt dum illi (te donante) Virtutum lapides superponimus, & feruentissima charitate contegimus, templum in nobis, quod tu, ô Deus meus, semper inhabites, extruamus. *A M E N.*

F I N I S L I B R I Q V A R T I.

